



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce: **M. D.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 5.6.2012, číslo X o nároku na plný invalidní důchod,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 5.6.2012, číslo X **se zrušuje** pro vady řízení a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ). Uvedl, že žalobu podává proti námitkám proti rozhodnutí č.j. X ze dne 17.4.2012, proti neznámému pachateli, zaměstnanci ČSSZ, který vydal původní rozhodnutí ČSSZ o pobírání plného invalidního důchodu dne 2.2.2004, proti § 56 odst.1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31.12.2008 a od 1.1.2009 a též čl.2 bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. Zároveň požádal o zproštění od soudních poplatků a o přidělení bezplatného advokáta.

Uvedl, že: a) ČSSZ přiznala při výpočtu důchodu z r. 2004 se zpožděním svou chybu a nechápe, i když došlo po jeho přiznání k legislativním úpravám, proč mu důchod automaticky nezvýšila a musel se až po několika letech po opětovném

kontaktování ČSSZ dopídit pravdy. Jeho subjektivní námitky (které obsahují tři body) zavrhla s vyjádřením lítosti a s nutností respektovat zákony této republiky. Při

špatném výpočtu důchodu to byla ale ona (ČSSZ), kdo zákony porušila.

b) Podává žalobu i proti neznámému pachateli, který mu tím způsobil nevyčíslitelnou škodu - újmu na majetku i na zdraví, tak jak je popsáno v námitkách zasílaným ČSSZ. V tehdejší věku ho nenapadlo, že by ho mohl stát okrádat, proto tehdy do dvou měsíců od doručení rozhodnutí nepodal věc k soudnímu přezkumu.

c) Jako občan se musí bránit proti výše zmíněnému zákonu, který není koncipován pro lidi, ale proti nim.

Navrhoval věc řešit tak, aby soud jeho žalobu prověřil, aby se ČSSZ s ním srovnala, už jen aby mohl zaplatit dluhy, které si nabral také díky jim (je v exekuci). Uvedl, že si přeje, aby ČSSZ doplatila své nedopatření špatným výpočtem důchodu i před datem starším než jsou tři léta (pět let), jak praví zákon.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě ze dne 27.7.2012 uvedla mimo jiné, že v době přiznání důchodu v roce 2004 byly splněny podmínky nároku na invalidní důchod dle § 42 odst.3 (ke dni nároku na důchod byl žalobce mladší 28 let, přiznáváno po 18. roce věku, doba od 18 let do nároku 2.2.2004 je kryta dobou pojištění tak, že nekrytá doba pojištění je kratší jednoho roku.) Měl být proto výpočet proveden dle § 42 (2) tak, jako se to stalo rozhodnutím z 17.4.2012. Tyto shora uvedené podmínky byly nejen splněny, ale i prokázány již v r. 2004. Jedná se tedy o nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. b) zdp, když rozhodné okolnosti byly v podkladech obsaženy již v době rozhodování. Důchod by měl být doplacen od doby jeho přiznání. Ustanovení (o úplném doplacení) je však účinné až s novelou zákona č. 306/08 Sb., tj. od 1.1.2009. Předchozí ustanovení, účinné do 31.12.2008, umožňovalo doplatit neprávem odepřený důchod pouze 3 roky zpět. Žalobce má nárok na úplný doplatek od uplatnění nároku zpětně do 1.1.2009 a dále před 1.1.2009 pouze 3 roky zpět, tj. do 1.1.2006. Žalovaná navrhovala zrušení rozhodnutí z 17.4.2012, když tímto rozhodnutím žalovaná přiznala doplatek 5 let zpátky od uplatnění nároku do 1.1.2007 a napadené rozhodnutí do 1.1.2009.

II.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

1) ČSSZ rozhodnutím ze dne 17.4.2012, číslo X rozhodla tak, že zvýšila plný invalidní důchod žalobce od 2.2.2004 podle ustanovení § 56 odst.1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. s tím, že plný invalidní důchod činí 5.946,- Kč. Dále ve výroku rozhodnutí uvedla zvýšení důchodu dle nařízení vlády č. 565/2004 Sb., 415/2005 Sb., 461/2006 Sb., 256/2007 Sb., 211/2008 Sb., 353/2008 Sb., 281/2010 Sb. a dle vyhl. MPSV č. 286/2011 Sb. V odůvodnění rozhodnutí mimo jiné uvedla, že doplatek důchodu náleží podle ustanovení § 56 odst.1 písm. b) zdp pět let zpět od uplatnění nároku, tj. od 2.3.2007.

2) Žalobce proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 17.4.2012 podal námitky, ve kterých mimo jiné uvedl, že očekává vyplacení doplatku i za období 2.2.2004-7.3.2007 zpětně.

3) ČSSZ rozhodnutím ze dne 5.6.2012, číslo X, kterým rozhodla o námitkách žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 17.4.2012 pod bodem I. rozhodnutí rozhodla tak, že námitky se zamítají a rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 17.4.2012 se potvrzuje. Pod bodem II. rozhodla tak, že rozhodnutí č.j. X se doplňuje o výrok, že

doplatek důchodu náleží podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů s přihlédnutím k čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. s finanční účinností od 1.1.2009. V odůvodnění rozhodnutí mimo jiné uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Účastníku řízení byl rozhodnutím ČSSZ č.j. X ze dne 17.5.2004 přiznán dle § 39 odst.1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 30.4.2004 od 2.2.2004 plný invalidní důchod. Plná invalidita účastníka řízení vznikla před dosažením věku 28 let a období od 18 let věku bylo kryto dobou pojištění ve smyslu § 42 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. do 30.4.2004. Celková výše plného invalidního důchodu účastníka řízení činí 5.946,- Kč (1.310 Kč + 4.636,-Kč). Účastník řízení měl nárok na plný invalidní důchod ve vyšší výměře, než byl vyplácen od 2.2.2004. Doplatek za období po 31.12.2008 náleží v plném rozsahu dle § 56 odst. 1 písm. b) ve znění pozdějších předpisů. Za období před 1.1.2009 náleží doplatek dle § 56 odst.1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31.8.2008.

Skutečnost, že byl plný invalidní důchod účastníka řízení vyplácen v nižší částce než náležel, byla zjištěna příslušným orgánem sociálního zabezpečení až 2.3.2012.

Žalovaná uvedla, že podle § 56 odst.1 písm. b) cit. zákona se důchod doplatí nejvýše tři roky nazpět od zjištění nebo uplatnění nároku na jeho zvýšení, tj. za období od 2.3.2009. Nárok na doplatek plného invalidního důchod od 2.2.2004 do 31.12.2008 účastníku řízení nevznikl.

K námitkám žalobce žalovaná sdělila, že při původním výpočtu výše invalidního důchodu účastníka řízení sice došlo k pochybení, nad kterým ČSSZ vyjadřuje lítost, ve své rozhodovací činnosti je však vázána právním řádem České republiky a nemůže tudíž vyplácet dávku bez zákonného podkladu. Účastníku řízení sice vznikl nárok na zvýšení invalidního důchodu od 2.2.2004, ale nárok na jeho výplatu má dle § 56 odst.1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů až od 1.1.2009.

III.

Soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (§ 4 odst.1 písm. a/ s.ř.s.).

Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou

domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li zákon jinak (§ 65 odst.1 s.ř.s.).

Podle ust. § 68 odst.1 z.č. 500/2004 Sb. rozhodnutí musí obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Základem a nejdůležitější částí rozhodnutí je výrok, který musí být přesný a určitý, protože v něm správní orgán formuje, jak ve věci rozhodl. Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků.

V odůvodnění se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Hlavním základem odůvodnění jsou vlastní důvody, proč správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí.

V daném případě rozhodnutím ze dne 17.4.2012 žalovaná zvýšila plný invalidní důchod žalobce od 2.2.2004 na částku 5.946,- Kč. V odůvodnění rozhodnutí uvedla, že doplatek důchodu náleží podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zdp pět let od uplatnění nároku, tj. od 2.3.2007. Rozhodnutím ze dne 5.6.2012 pak žalovaná pod bodem I. námitky žalobce zamítla a rozhodnutí ze dne 17.4.2012 potvrdila. Pod bodem II, pak rozhodnutí doplnila o výrok, že doplatek důchodu náleží s finanční účinností od 1.1.2009.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí ze dne 5.6.2012 je v porovnání s rozhodnutím ze dne 17.4.2012 nesrozumitelné, s nevhodnou formulací výroku.

Má-li být správní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil pro věc rozhodné skutečnosti, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Tato zjištění pak musejí nalézt svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak jej uvažil.

V přezkumném řízení soudním je soud povinen přezkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné, tedy zda správní orgán použil pro rozhodnutí správný právní předpis a zda ustanovení zákona v přezkoumávané věci správně aplikoval.

Krajský soud konstatuje, že rozhodnutí žalované ze dne 5.6.2012 číslo X je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost (§ 76 odst.1 písm. a/ s.ř.s.), když výrok rozhodnutí ze dne 5.6.2012 je v rozporu s výrokem a odůvodněním rozhodnutí ze dne 17.4.2012. Rozhodnutím ze dne 17.4.2012 žalovaná přiznala doplatek 5 let zpátky od uplatnění nároku do 1.1.2007 a rozhodnutím ze dne 5.6.2012 do 1.1.2009. Žalovaná se s námitkami žalobce řádně nevypořádala.

S účinností od 1. 1. 2010 je řízení o důchodových nárocích účastníků dvoustupňovým správním řízením, a proto jsou na rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení kladeny stejné požadavky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí jako v ostatních věcech. V případě, že se Česká správa sociálního zabezpečení v rozhodnutí o námitkách (§ 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) nevypořádá se všemi námitkami účastníka řízení, zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Je-li napadené rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost rozhodnutí (nebylo třeba, aby žalobce nepřezkoumatelnost rozhodnutí namítal), je nutno toto rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), a to bez nařízení ústního jednání podle ust. § 76 odst.1 písm. a) s.ř.s. Námitkami uvedenými v žalobě se proto již soud věcně nezabýval.

Správní orgán vydá nové rozhodnutí, které bude v souladu s výše citovanými ustanoveními správního řádu.

K pochybení žalované při původním výpočtu výše invalidního důchodu, kdy důchod byl vyplácen v nižší částce než náležel, soud dodává, že dle § 5 písm. a) bod 5, Česká správa sociálního zabezpečení rozhoduje (k žádosti účastníka řízení) o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno.

Pokud pod bodem b) žalobce uvedl, žalobu podává proti neznámému pachateli, který mu způsobil nevyčíslitelnou škodu, soud toto sdělení považuje za informaci pro soud, když úkolem soudu ve správním řízení je přezkoumávat zákonnost konkrétních rozhodnutí správních orgánů. V přezkumném řízení správním není soud věcně příslušný projednávat žalobu proti neznámému pachateli, který údajně žalobci způsobil nevyčíslitelnou škodu. Totéž se týká tvrzení žalobce, že se musí bránit proti zákonu, který není koncipován pro lidi.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. Žalobci, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady řízení prokazatelně nevznikly a žalovaná neměla ve věci úspěch.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 31. října 2012

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně